N:o 39.

Ank. till Riksd. kansli den 6 april 1903, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af tulltaxans bestämmelser rörande Kautschuk och Guttaperka.

(1:a A.)

Gällande tulltaxas bestämmelser rörande Kautschuk eller Gummi elasticum samt Guttaperka äro af följande lydelse:

»*Kautschuk* eller *Gummi elasticum,* vulkaniserad eller icke, samt *Guttaperka*:		
oarbetad	— —	*fri.*
arbetad:		
i skifvor utvalsad:		
af 1 mm. tjocklek eller däröfver, med eller utan väfinlägg	— —	*fri.*
af mindre tjocklek än 1 mm.:		
utan väfinlägg	— —	*fri.*
med väfinlägg; tullbehandlas såsom Väfnader, vattentäta.		
tråd, rör, slangar, buffers, maskinremmar och packningar, äfvensom knifskaft och ämnen därtill	— —	*fria.*
andra slag, ej specificerade, härunder inbegripna skodon och i trähylsa infattad kautschuk	1 kilogram	1: 20

Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar, kartor och pappersomslag.»

I en till bevillningsutskottets behandling hänvisad motion, n:o 23, inom Andra Kammaren föreslår nu herr O. Trapp,

»att den rubrik i tulltaxan, hvarom här är fråga, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Guttaperka:

Oarbetad	*fri.*
Arbetad, plattor, rör, tråd och stänger eller i form af packningar för industriellt behof	*fria.*

Kautschuk:

Oarbetad	*fri.*
Arbetad:	
a) s. k. patentkautschuk utvalsad i skifvor af $^1/_2$—2 mm. tjocklek	*fri.*
b) hårdgummi eller ebonitplattor, rör, stänger äfvensom andra slag	*fria.*
c) i skifvor utvalsad af 10 mm. tjocklek eller däröfver med eller utan inlägg af annat material eller yttre väfbeklädnad, häri äfven inbegripna buffers, packningar, ringar med rundt eller platt gods, ventiler med eller utan hål; allt af 10 mm. tjocklek och däröfver	80 öre pr kilo
af mindre tjocklek än 10 mm. och i öfrigt lika näst föregående moment	40 öre pr kilo
d) maskinremmar med väfinlägg, packningar i långa banor, tråd, stänger med eller utan förening af annat material samt blockpackning	50 öre pr kilo
e) slangar, rör med eller utan inlägg eller omlägg af väf	50 öre pr kilo
med järn- eller metallspiraler in- eller utvändigt	40 öre pr kilo
utvändigt bestående af bomulls-, hamp- eller linväfnad med eller utan impregnering och invändigt belagda med ett tunnare, cirka $1^1/_2$ mm. tjockt lager af kautschuk och synbarligen afsedda att nyttjas såsom eldsläckningsslangar	*fria*
f) valsar med inre järnkärna	15 % af värdet.
g) andra slag ej specificerade, härunder inbegripna skodon, vagnsgummiringar, ändlösa eller i långa banor, samt i trähylsa infattad kautschuk	1,20 pr kilo

Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar, kartonger och pappersomslag.»

Till stöd för detta förslag anför motionären följande:

»Vid 1901 års riksdag väcktes af undertecknad motion om sådan ändring i gällande tulltaxa, att nu från införselafgift befriade s. k. tekniska gummivaror skulle beläggas med sådan afgift. Motionen rönte välvillig behandling i bevillningsutskottet, hvilket utskott i anledning af densamma för Riksdagen framlade förslag till ändrade tullbestämmelser för gummivaror, hvilket emellertid icke vann Riksdagens bifall.

I hvad mån denna utgång föranleddes af en under motionens behandling bedrifven, mot motionärens förslag riktad agitation eller af ärendets behandling samtidigt med utredning af den stora försvarsfrågan, hvilken tog en stor del af riksdagsmännens odelade intresse i anspråk, är väl omöjligt att afgöra. Mig synas emellertid de skäl, som förefinnas för bevillningsutskottets förslag, hvilket jämväl af Första Kammaren bifölls, synnerligen talande, och har jag med anledning däraf funnit ärendets vikt böra framkalla en förnyad pröfning af detsamma.

Vår tullagstiftning bjuder skydd åt i det närmaste all sådan inhemsk industri, inom hvars område utländsk konkurrens kan ifrågakomma, och den belägger med tull äfven en hel del artiklar, som icke kunnat tillverkas här hemma, eller åtminstone icke äro föremål för svensk företagsamhet. Redan från denna synpunkt måste det anses oegentligt, att en industri, som i allt fall besväras af befintliga tullar å i densamma använda förbrukningsartiklar, för egen del är utan skydd. Tydligt är ock, att om någon näring är i verkligt behof af det skydd tullen erbjuder, så är det i främsta rummet en ny sådan, som söker amma upp en ny inhemsk inkomstkälla, och som därför arbetar under mera ogynnsamma förhållanden än äldre näringar, hvilka redan vunnit stadga. Ingalunda kan det heller vara likgiltigt för ett land, om industrialster, af hvilka förbrukas för milliontals kronor årligen, tillverkas inom landet eller om de skola införas från främmande land. Men är i allmänhet en ny industri i behof af skydd, så gäller detta ännu mer om en sådan, hvars tillverkning omfattar en stor mängd olika artiklar, och där hvarje artikel kan framställas i snart sagdt huru många kvaliteter som helst. Då härtill kommer, att kvaliteten hos tekniska gummivaror först efter deras användande någon tid kan med full säkerhet afgöras, och däraf följer, att underhaltig vara lätt genom mindre nogräknade försäljare kan hållas i marknaden, blir konkurrensen ännu svårare för den inhemska producenten. Det är ock hufvudsakligen emot den underhaltiga, merendels tyska varan, som i stor mängd sprides öfver landet, och hvilken ofta är så dålig, att en svensk fabrikant hvarken vill eller vågar föra dylik i marknaden, ett verksamt skydd är af nöden.

Huru underhaltig denna vara ofta är, bedömes bäst af ett par exempel. Ett kilogram para-gummi, tvättadt och torkadt, kostar omkring 10 kronor, och ett kilogram afrikanskt gummi omkring 6—8,50 kronor, beroende på produktionsort och varans renhet. Under tiden kan tysk s. k. gummiduk med inlägg af $1^1/_2$—4 mm. tjocklek köpas till pris af ej fullt en krona per kilogram. Tyska assuranssprutslangar införas till så lågt pris som två kronor per kilogram, och vanliga grå slangar med tyginlägg till 1,75 krona per kilogram. Manhålspackning importeras till kronor 1,50 per kilogram, men så innehåller den icke heller mer än 6,5 procent ren gummi. Att ett sådant fabrikat, som är tillverkadt hufvudsakligen af krita, bariumsulfat, billiga mineraloljor och affall, efter en kort tid blir odugligt, brytes och spricker, kan ej förundra, men då konsumenten ej kan bedöma orsaken härtill och ofta ej känner till en bättre vara, kan densamma dock af återförsäljare hållas i marknaden.

Det är mot dylik konkurrens den inhemska fabrikationen mest behöfver skydd, och mot sådana kvaliteter bör ock allmänheten skyddas, ty det låter sig ej förnekas, att de ändamål, hvartill tekniska gummivaror brukas, ofta äro sådana, att en viss fara är förbunden med användningen af ett dåligt fabrikat. Häraf är ock utan vidare tydligt, att en värdetull ingalunda skulle vara lämplig, ty genom en sådan skulle införseln af goda gummivaror blifva mycket försvårad, på samma gång som underhaltigt fabrikat utan egentligt hinder af tullen fortfarande kunde införas. Jämte nu påpekade förhållanden framträda såsom skäl till skydd äfven de dryga anläggnings- och driftkostnader, hvarmed en gummifabrik har att räkna. Behofvet af en betydande tillgång på kraft och värme, dyrbara råmaterialier, mellan hvilkas inköpande och den färdiga varans försäljning ganska lång tid förflyter, hvarför ock stort förlagskapital erfordras, brandförsäkringspremier uppgående till icke mindre än 15 pro mille, dyrbar teknisk ledning med flera omständigheter, allt detta bereder denna fabrikation svårigheter, för hvilka blott få andra industrier äro utsatta.

Frågar man nu, om de svenska fabrikerna kunna framställa ett sådant fabrikat, att konsumenterna med fördel kunna begagna sig däraf, torde de redan sedan flera år tillbaka från dessa fabriker fullgjorda leveranserna till statens järnvägar, till kungl. flottan och till flertalet af de större industriella verken därom lämna betryggande vittnesbörd. Dessa leveranser af gummivaror utaf inhemsk tillverkning torde utvisa, att varorna kunna med framgång täfla med utländskt fabrikat, så länge det gäller ett godt sådant. Och utan fara för misstag vågar jag uttala den

förvissning, att om konkurrensen med underhaltig utländsk tillverkning upphörde, kunde de svenska gummifabrikerna ganska snart fylla landets behof, i hvad det gäller de viktigaste till denna fabrikation hörande artiklarna.

Det har mot tull å tekniska gummivaror blifvit invändt, att dessas priser skulle genom tullen blifva högre och att därigenom de industrier, som hafva behof af sådana varor, blefve tryckta af ej oväsentligt ökade omkostnader, hvilket förhållande komme att gälla äfven sådana statens inrättningar som järnvägarne och marinen. Denna invändning har dock ganska litet berättigande. Statens järnvägar och kungl. flottan, som köpa endast goda varor, komma att genom konkurrensen de svenska fabrikerna emellan få lika billiga varor som hittills. För öfriga afnämare, som icke genom infordrande af leveransanbud eller genom stora order kunna försäkra sig om så låga pris, kommer eventuell tull att vålla någon ringa prisstegring, men då samma afnämare i gengäld få tillförlitligare varor, så kan med tämligen stor visshet förutsägas, att prisstegringen blir blott skenbar.

Att frågan om tull å tekniska gummivaror är en fråga af nationalekonomisk betydelse, synes tydligt framgå af den agitation mot sådan tull, som år 1901 här i landet bedrefs af utländska tillverkare. Det är ju bekant, hurusom tyska industrimän, under påvisande af den kolossala stegring i importen till Sverige af tekniska gummivaror, under år 1900 vände sig till rikskanslern med anhållan om diplomatisk hjälp mot den för dem hotande faran af högre tull i Sverige. Ett dylikt intensivt arbete, igångsatt af utlänningar mot en rörelse här hemma, måste gifva vid handen, att de anse något vara att förlora. Men förlora de något, så blir det Sverige och det svenska arbetet, som har att upphämta vinsten. Sig själfva skydda tyskarne genom att ytterligare höja tullarne på utländska produkter.

Af synnerlig vikt är ock, att under fredstid sådana industrier uppmuntras, hvilkas alster äro för krigsmakten oumbärliga. Såväl nutida kommunikationsanstalter som krigsflottor äro för sitt behöriga fungerande i så hög grad beroende af gummivaror, att afbräck i deras verksamhet i händelse af krig kunde uppstå, om sådana varor, hvilka vid längre tids lagring försämras, icke stode att erhålla vid inhemska fabriker.

Att en ändring i tulltaxan beträffande de artiklar, här äro i fråga, är af behofvet påkallad, har ock vid flera tillfällen erkänts. När af kautschuk tillverkade varor utgöra tillbehör till maskiner, draga de en tull af 10 procent af värdet, men då gränsen mellan tillbehör och icke

tillbehör är ytterst svår att uppdraga, blir följden den, att, såsom redan vid 1901 års riksdag konstaterades, knappast några varor torde vid de särskilda tullkamrarne så olika tullbehandlas som gummivaror. Borttagandet af detta osäkerhetstillstånd skulle förvisso äfven för importörerna — utom för sådana, som genom diverse mer eller mindre bedrägliga manipulationer söka undandraga statsverket stadgad tullafgift — bereda fördelen af säkrare kalkylering, för att icke tala om den lättnad, som härigenom beredes tullverket.

Intet af det ofvan sagda är likväl tillämpligt på varor af horniserad kautschuk. Dels hafva sådana ännu ej tillverkats inom landet, dels kunna konsumenterna icke på långt när så lätt vilseledas med afseende på dessa varors kvalitet, och dels kan deras tullbehandling icke föranleda någon ovisshet.»

Ifrågavarande tulltaxerubrik har erhållit sin nuvarande hufvudsakliga affattning genom 1892 års tulltaxa. De nya bestämmelser, som då infördes och hvilka samtliga upptagits från 1888 års tullkommittés förslag, voro följande.

Tullfrihet bestämdes för arbetad kautschuk, utvalsad i skifvor af mindre tjocklek än 1 millimeter, utan väfinslag, hvilken artikel förut dragit en tull af 1 krona för kilogram. Vidare gjordes knifskaft och ämnen därtill tullfria, hvilka artiklar jämte maskinremmar och packningar, redan förut tullfria i sin egenskap af maskindelar, nu sammanfördes med de jämväl tillförene tullfria artiklarna rör, slangar och buffers. För öfriga enligt förut gällande tulltaxa tullpliktiga artiklar af arbetad kautschuk höjdes tullen från 1 krona för kilogram till 1 krona 20 öre för kilogram, motsvarande tullsatserna för arbeten, andra slag, af celluloid och horn. I sammanhang härmed ansågs särskild rubrik öfverflödig för artikeln i trähylsa infattad kautschuk, hvarför denna artikel, förut belagd med en tullsats af 1 krona för kilogram, i stället upptogs bland nyssnämnda under rubriken »andra slag» innefattade varor och i likhet med dessa åsattes tull af 1 krona 20 öre för kilogram.

Efter år 1892 har med afseende på ifrågavarande tulltaxerubrik ej vidtagits annan ändring, än att år 1895 äfven för tråd af kautschuk ansågs böra föreskrifvas tullfrihet, i öfverensstämmelse hvarmed nämnda

artikel infördes bland de såsom tullfria särskildt uppräknade artiklar af kautschuk. Vid 1901 års riksdag väcktes visserligen förslag om åsättande af tull å sådana så kallade tekniska gummivaror, som för närvarande åtnjuta tullfrihet, samt förhöjning i tullen för åtskilliga dylika varor, hvilka nu hänföras till andra tulltaxerubriker, hvaremot någon förändring i gällande tullsats för andra slag af gummivaror icke ifrågasattes. Detta förslag, som i hufvudsak tillstyrktes af nämnda Riksdags bevillningsutskott, blef likväl efter gemensam omröstning af Riksdagen förkastadt.

I fråga om Sveriges import och export af kautschuk och guttaperka får utskottet hänvisa till följande efter Sveriges officiella statistik upprättade tabeller.

Sveriges import under åren 1890—1902 af kautschuk samt guttaperka, oarbetad.

År	Kilogram	Värde i kronor
1890	1,410	4,653
1891	7,698	25,403
1892	44,096	145,517
1893	76,027	250,889
1894	124,892	412,144
1895	182,538	602,375
1896	213,043	703,042
1897	335,926	1,108,556
1898	370,125	1,369,463
1899	405,291	1,803,545
1900	310,112	1,473,032
1901	402,791	2,094,513
1902	280,819	Uppgift saknas.

Sveriges import af arbetad kautschuk åren 1890—1902.

År		i skifvor utvalsad af 1 mm. och däröfver.	i skifvor af mindre tjocklek än 1 mm.	tråd, rör, etc.	i trähylsa infattad.	andra slag, ej spec. etc.
1890	kg.	10,665	386	31,473	28	313,280
	kr.	37,328	1,814	188,838	266	1,566,400
1891	kg.	14,586	226	38,023	61	333,515
	kr.	51,051	1,062	228,138	580	1,667,575
1892	kg.	19,103	692	53,046	—	300,267
	kr.	66,861	3,252	265,230	—	1,651,469
1893	kg.	21,022	1,289	74,519	—	279,091
	kr.	73,577	6,058	372,595	—	1,535,001
1894	kg.	27,245	2,023	87,966	—	279,154
	kr.	95,358	9,508	439,830	—	1,535,347
1895	kg.	31,591	2,508	91,057	—	302,470
	kr.	110,569	11,788	455,285	—	1,663,585
1896	kg.	46,281	2,900	92,570	—	272,850
	kr.	161,984	13,630	462,850	—	1,500,675
1897	kg.	39,659	2,937	121,296	—	254,840
	kr.	138,807	13,804	606,480	—	1,401,620
1898	kg.	47,160	6,393	139,589	—	305,803
	kr.	165,060	30,047	697,945	—	1,681,917
1899	kg.	50,286	2,291	130,242	—	347,802
	kr.	226,287	11,455	716,331	—	2,086,812
1900	kg.	71,666	4,437	133,377	—	347,653
	kr.	354,747	22,185	733,574	—	2,085,918
1901	kg.	54,779	3,004	118,997	—	315,814
	kr.	295,807	18,024	773,481	—	1,894,884
1902	kg.	63,563	4,819	115,052	—	271,240
	kr.*)	— —	—	— —	—	— —

*) Uppgifter saknas.

Sveriges export af arbetad kautschuk åren 1890—1902.

År	Tråd, rör, slangar m. m.	Andra slag, ej specificerade
	kg.	kg.
1890	230	945
1891	797	503
1892	1,226	384
1893	1,625	29,049
1894	3,430	59,371
1895	2,554	113,157
1896	3,904	140,160
1897	5,570	270,800
1898	3,428	126,021
1899	5,774	75,394
1900	12,439	103,279
1901	5,412	186,613
1902	7,767	289,225

Vid behandlingen af denna fråga har utskottet ansett nödigt att från generaltullstyrelsen erhålla förslag till en sådan förändrad uppställ af ifrågavarande tulltaxerubrik, som, under förutsättning att utskottet skulle tillstyrka en ändring af tulltaxan i motionens syfte, från tullteknisk synpunkt ansåges riktig och lämplig; och har utskottet fördenskull i vederbörlig ordning utverkat Kungl. Maj:ts befallning till nämnda styrelse att afgifva sådant förslag.

I anledning häraf har chefen för finansdepartementet till utskottet öfverlämnat ett af generaltullstyrelsen i denna fråga afgifvet utlåtande jämte ett vid samma utlåtande fogadt yttrande af packhusinspektionen i Stockholm; och anföres i packhusinspektionens berörda yttrande följande:

»I anledning af Kungl. Maj:ts härhos återgående skrifvelse, åtföljd af herr O. Trapps motion om ändring af tulltaxerubriken »Kautschuk eller Gummi elasticum, vulkaniserad eller icke, samt Guttaperka», får inspektionen vördsammast anföra:

att, med hänsyn till svårigheten att vid tullbehandling skilja mellan kautschuk och guttaperka, dessa varuslag böra i hufvudrubriken sammanföras;

att då i mom. a) ej förtydligats hvad som förstås med »patent-kautschuk», detta moment bör utgå;

att, i öfverensstämmelse med hvad Riksdagens bevillningsutskott den 26 mars 1901 föreslog, endast plattor, rör, stänger och tråd af ebonit torde blifva tullfria, men däremot andra ej specificerade ebonit-arbeten beläggas med tull af 1 krona 20 öre per kilogram;

att till förenkling och förtydligande af mom. c) detta torde erhålla lydelsen:

i skifvor utvalsad samt buffers, ringar och ändlösa packningar, ventiler och ventilplattor, allt i eller utan förening med annat material:

af 10 mm. tjocklek eller däröfver ..... 1 kilogram 80 öre
af mindre tjocklek ..... 1 kilogram 40 öre.

att vid slutet af sistbemälda moment bör införas en anmärkning därom, att skifvor af mindre tjocklek än 1 mm. i förening med väf skola tullbehandlas såsom väfnader, vattentäta;

att i mom. d):

de efter maskinremmar intagna orden »med väfinlägg» böra utgå,

men däremot »och» införes mellan »tråd-stänger» och »allt» efter »stänger», och orden

»samt blockpackning» uteslutas, enär denna vara är hänförlig under de i momentet upptagna »packningar i långa banor»;

att i mom. e) bör:

efter »slangar» införas »och»;

den första underafdelningen intagas efter de båda andra, samt, för att momentet skall blifva uttömmande, de i sagda underafdelning förekommande orden »med eller utan inlägg eller omlägg af väf» utbytas mot »andra, i eller utan förening med annat material»;

framför »bomulls-, hamp- eller linneväfnad» insättas »rundväfd»; och, då alla sådana med rundväfnad försedda slangar lära *kunna* användas såsom eldsläckningsslangar, torde orden »och synbarligen afsedda att nyttjas såsom eldsläckningsslangar» böra, såsom eljest vid tullbehandlingen vilseledande, utgå; men i sammanhang härmed och till förekommande af tvister, i fråga om huruvida ej dylika slangar böra förtullas såsom tillbehör till sprutor, torde i tulltaxerubriken »Sprutor: brand- och trädgårds-, äfvensom tillbehör» böra efter sistnämnda ord införas »ej specificeradt»;

att i mom. f) »inre järnkärna» förändras till »kärna af järn eller annan metall»;

att i mom. g) »andra slag» utbytas mot »andra arbeten»;

att, i anmärkningen vid slutet af tulltaxerubriken, ordet »kartonger» utbytes mot »kartor»;

och föreslår inspektionen, på grund af hvad sålunda anförts, att, om en ändring af tulltaxan i motionens syfte skulle af Riksdagens bevillningsutskott tillstyrkas, den ifrågavarande tulltaxerubriken måtte erhålla följande lydelse:

Kautschuk och *guttaperka:*	
oarbetad	— — *fri.*
arbetad:	
hårdgummi eller ebonit:	
plattor, rör, stänger och tråd	— — *fria.*
andra arbeten, ej specificerade	1 kilogram 1: 20
andra slag:	
i skifvor utvalsad samt buffers, ringar och ändlösa packningar, ventiler och ventilplattor, allt i eller utan förening med annat material:	
af 10 mm. tjocklek eller däröfver	1 kilogram 80 öre
af mindre tjocklek	1 kilogram 40 öre
Anm. Skifvor af mindre tjocklek än 1 mm. i förening med väf tullbehandlas såsom väfnader, vattentäta.	
maskinremmar, packningar i långa banor, tråd och stänger, allt i eller utan förening med annat material	1 kilogram 50 öre
slangar och rör:	
med järn eller metallspiraler, in- eller utvändigt	1 kilogram 40 öre
utvändigt bestående af rundväfd bomulls-, hamp- eller linneväfnad, med eller utan impregnering och invändigt belagda med ett tunnare, cirka 1 ½ mm. tjockt lager af kautschuk	— — *fria.*
andra, i eller utan förening med annat material	1 kilogram 50 öre
valsar med kärna af järn eller annan metall	100 kronor 15: —
andra arbeten ej specificerade, härunder inbegripna skodon, vagnsgummiringar, ändlösa eller i långa banor, samt i trähylsor infattad kautschuk	1 kilogram 1: 20

Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar kartor och pappersomslag;

äfvensom att den i nu gällande tulltaxa intagna hänvisningen »gummi elasticum; se kautschuk» utgår, samt att i tulltaxerubriken »sprutor: brand och trädgårds-, äfvensom tillbehör» insättes »ej specificeradt» efter ordet »tillbehör».»

Generaltullstyrelsen har i sitt omförmälda, den 2 mars innevarande år dagtecknade utlåtande anfört, att styrelsen icke hade något att erinra mot det af packhusinspektionen afgifna förslag.

Såsom ofvan omförmälts, väcktes vid 1901 års riksdag motion, likaledes af herr Trapp, om höjning af tullen å åtskilliga kautschuksvaror, hvilken motion med vissa ändringar af bevillningsutskottet tillstyrktes. Då utskottet trott det vara af intresse att lämna en öfverskådlig jämförelse mellan dels de tullsatser, som föreslogos i nämnda motion och bevillningsutskottets däröfver afgifna betänkande, dels ock de af motionären nu föreslagna tullsatser och de, hvilka upptagits i generaltullstyrelsens och packhusinspektionens ofvan omförmälda i motionens syfte uppgjorda förslag till tulltaxerubrik, har utskottet ansett sig böra vid detta betänkande foga en sådan jämförande öfversigt, uppställd i tabellform (se Bil. I).

Vidare tillåter sig utskottet vid detta betänkande foga ytterligare en i tabellform uppställd jämförelse mellan de i generaltullstyrelsens utlåtande upptagna tullsatser för olika slag af gummivaror och de tullsatser, hvilka enligt gällande tulltaxas tillämpning påföras samma varor (se Bil. II).

Med nu ifrågavarande motion afses dels åsättande af tull å en del s. k. tekniska gummivaror, som nu äro tullfria, dels ock en närmare specificering af nu gällande tulltaxerubrik i syfte att åstadkomma önskvärd likformighet vid tullbehandlingen af kautschuksvaror.

Hvad nu beträffar det ifrågasatta skyddet för vissa tekniska gummivaror, anser utskottet goda skäl för beviljandet af ett sådant skydd föreligga. Förbrukningen af tekniska gummivaror har i mån af industriens uppsving tagit allt större omfattning. En inhemsk industri för tillverkning af dessa varor har ock uppstått, i det att vid de svenska gummifabriker, som till en början hufvudsakligen tillverkat galoscher, upptagits fabrikation äfven af tekniska gummivaror, samt andra fabriker anlagts för bedrifvande af sådan fabrikation. Tillverkningen af tekniska gummivaror har dock på grund af en öfvermäktig konkurrens från utlandets stora fabriker haft att kämpa med betydliga svårigheter, som

haft till följd, att ifrågavarande tillverkning icke kunnat uppdrifvas till någon större omfattning och, åtminstone vid en fabrik, måst nedläggas. Det är fara värdt, att, därest icke denna fabrikation kommer i åtnjutande af skydd mot utländsk konkurrens, densamma kommer att gå mer och mer tillbaka och måhända till slut helt och hållet upphöra; och då det torde vara af vikt, att en inhemsk tillverkning af tekniska gummivaror upprätthålles, kan utskottet icke undgå att finna motionärens framställning synnerligen beaktansvärd. Mot det begärda skyddet har invändts, att detsamma skulle fördyra ifrågavarande fabrikat för de industrigrenar, som vore i behof däraf; men åt denna invändning synes icke behöfva tillmätas någon synnerlig betydelse, då dels nämnda industrigrenar i allmänhet själfva åtnjuta skydd, dels det icke är antagligt att — äfven om priset skulle höjas med tullens hela belopp, något som dock motsäges bland annat af den erfarenhet, man vunnit om prisförhållandena i fråga om en annan gummivara, nämligen galoscher, sedan tull åsattes sådana — förhöjningen skulle utöfva något nämnvärdt inflytande på de industrigrenar, som använda tekniska gummivaror. Vid behandlingen af den år 1901 väckta motionen upplystes inom utskottet, att den årliga förbrukningen af gummivaror i medeltal uppginge för hvarje

af	råsockerfabriker	till	omkring	3,000	kronor
»	pappersfabriker	»	»	2,000	»
»	trämassefabriker	»	500—	1,000	»
»	bryggerier	»	100—	300	»
»	ångbåtar	»	100—	300	»
»	valskvarnar	»	50—	200	»
»	sågverk	»	50—	150	»
»	brännerier	»	omkring	50	»
»	mejerier	»	»	25	»

Äfven om dessa siffror kunna vara för små i fråga om särskildt stora fabriksanläggningar eller ångbåtar af mycket stor dräktighet, torde de dock vara riktiga såsom uttryck för behofvet vid fabriker och å ångbåtar af den för våra förhållanden vanliga storlek; och ehuru den af de föreslagna tullsatserna betingade förhöjningen i konsumenternas omkostnader icke kan bestämdt angifvas, torde dock med säkerhet kunna antagas, att densamma icke kan blifva synnerligen betungande. Man har vidare mot tull å tekniska gummivaror anmärkt, att de inhemska fabrikaten skulle vara af sämre beskaffenhet än de utländska och att ej alla erforderliga artiklar skulle kunna inom landet tillverkas. För så vidt med dessa anmärkningar afses, att teknikens ståndpunkt i

vårt land icke skulle vara tillfredsställande, tilltror sig dock utskottet att mot dem inlägga sin gensaga. Svenska gummivaror användas i många industriella anläggningar och torde i allmänhet hafva befunnits jämförliga med de bättre utländska. Skulle i något fall svenska fabrikat hafva visat sig underlägsna eller någon viss vara icke kunnat erhållas inom landet, torde orsaken härtill vara att söka, icke i bristande skicklighet hos de svenska fabrikanterna, utan fastmer däri, att i följd af den utländska konkurrensen tillverkningen af dyrbarare kvalitéter och mera sällan efterfrågade artiklar icke varit ekonomiskt lönande. Utskottet hyser för sin del den öfvertygelse, att, därest erforderligt skydd beredes den inhemska fabrikationen, densamma skall blifva i stånd att tillverka tekniska gummivaror af fullt tillfredsställande beskaffenhet och af alla behöfliga slag, möjligen med undantag af en eller annan specialartikel, för hvars lönande tillverkning erfordras större marknad än den, vårt land har att erbjuda. Och det bör ej förbises, att, om dåligt fabrikat skulle utlämnas från en inhemsk fabrik, köparen alltid har lättare att bereda sig utbyte af den underhaltiga varan, än om han erhållit sådan från utlandet.

Då bevillningsutskottet sålunda finner sig böra i själfva saken tillmötesgå motionären, återstår för utskottet att uttala sig om de föreslagna tullsatserna och affattningen af tulltaxerubriken. Af tabellen bil. I. inhämtas, att de nu föreslagna tullsatserna väsentligt understiga de tullsatser, som föreslogos år 1901 såväl af motionären som af dåvarande bevillningsutskott; och af tabellen bil. II framgår, att många af de kautschuksvaror, som upptagas i motionärens och packhusinspektionens på grundval af motionen uppgjorda förslag till tulltaxerubrik, enligt nu gällande praxis hänföras till andra tulltaxerubriker och draga den däri bestämda tullafgift, i vissa fall till och med högre än den föreslagna. Så t. ex. draga s. k. hofbuffers samt paraply- och symaskinsringar, för hvilka enligt motionen skulle utgå en tull af 80 eller 40 öre för kilogram, allt efter tjockleken, för närvarande tull af 1 krona 20 öre för kilogram; ventiler, ventilplattor och packningar i förening med annat material m. fl. varor, för hvilka likaledes föreslagits tull af 80 eller 40 öre, hänföras för närvarande i allmänhet till delar af maskiner och äro underkastade en tull af 10 procent af värdet. Maskinremmar af kautschuk i förening med annat material förtullas nu efter värde med tull af 10 procent af värdet; i motionen föreslås tull af 50 öre för kilogram. Slangar och rör tullbehandlas nu i vissa i tabellen angifna fall såsom delar till maskiner eller tillbehör till sprutor och draga förty en värdetull af 10 procent; nu ifrågasättes tull af 40 och 50 öre för

kilogram och för ett slag tullfrihet. Ett af motionens hufvudsyften är sålunda att under ifrågavarande tulltaxerubrik inordna en stor del varor, som nu tullbehandlas efter andra rubriker, hufvudsakligen med värdetull. Då utskottet hyser den åsikt, att värdetullar böra såvidt möjligt är undvikas, finner utskottet de föreslagna tullförändringarna lämpliga, helst desamma ock synas ägnade att undanrödja de svårigheter och ojämnheter vid tullbehandling af ifrågavarande artiklar, hvilka alltid måste föranledas af obestämdheten i uttryck sådana som »delar eller tillbehör till». Då vidare de ifrågasatta tullsatserna synas utskottet synnerligen måttliga — de lära, enligt hvad inom utskottet uppgifvits, i medeltal kunna beräknas till omkring 12 procent af varuvärdet och till en tredjedel till två femtedelar af de år 1901 föreslagna — och under inga omständigheter högre, än som betingas af det med dem afsedda ändamål att skydda den inhemska tillverkningen mot en alltför påträngande utländsk konkurrens, anser sig utskottet böra förorda samma tullsatsers antagande.

Hvad vidare angår själfva tulltaxerubriken hafva, såsom man finner af packhusinspektionens ofvan intagna yttrande, i motionärens uppställning föreslagits vissa förändringar, de flesta af formell natur, men äfven några af saklig innebörd. I sist nämnda hänseende har sålunda anmärkts, att med hänsyn till svårigheten att vid tullbehandling skilja mellan kautschuk och guttaperka, dessa varuslag böra i rubriken sammanföras. Ehuru nämnda svårighet icke torde vara oöfvervinnelig, kan dock åt densamma tillmätas en viss betydelse, i synnerhet som blandningar af kautschuk och guttaperka ej sällan förekomma; och då dessutom samma skäl torde kunna anföras för tull å guttaperkavaror som för tull å kautschuksvaror, har utskottet icke något att erinra mot packhusinspektionens ifrågavarande förslag. Vidare har i fråga om arbeten af s. k. ebonit, hårdgummi eller horniserad kautschuk — ett hårdt, svart ämne, som erhålles genom särskild behandling af kautschuk, med tillsats af andra ämnen samt användes såsom surrogat för horn och fiskben och för åtskilliga andra ändamål — anmärkts, att endast plattor, rör, stänger och tråd böra vara tullfria, men andra ej specificerade ebonitarbeten beläggas med samma tull som ej specificerade arbeten af kautschuk, eller 1 krona 20 öre för kilogram. Ebonit framställes, såsom motionären ock erinrar, icke i vårt land. Utskottet anser därför, att denna vara bör åtnjuta tullfrihet, då den inkommer i plattor, rör, stänger och tråd, men att inga skäl föreligga att från tull befria andra färdiga arbeten däraf, såsom kammar, knappar m. m., för hvilka den nuvarande tullen af 1 krona 20 öre för kilogram synes vara lämplig och

därför böra bibehållas. Inspektionens förslag, att skifvor af mindre tjocklek än en millimeter i förening med väf skola tullbehandlas såsom vattentäta väfnader och alltså med tull af 1 krona 75 öre för kilogram, är upptaget från nu gällande bestämmelse. Något skäl att borttaga denna föreskrift torde ej föreligga. — Öfriga af inspektionen ifrågasatta förändringar i tulltaxerubriken äro af mindre betydelse och hufvudsakligen afsedda att åstadkomma en i tullteknisk hänseende lämplig och fullständig uppställning af rubriken; och har utskottet icke något att erinra i fråga om dessa förändringar liksom icke heller i fråga om det föreslagna tillägget i tulltaxerubriken »Sprutor: brand- och trädgårds-, äfvensom tillbehör» eller borttagandet af den nu i tulltaxan förekommande, obehöfliga hänvisningen »Gummi elasticum; se Kautschuk.»

På grund af det anförda hemställer utskottet:

1:o) att Riksdagen, i anledning af herr Trapps förevarande motion om ändring af tulltaxans bestämmelser angående kautschuk och guttaperka, måtte besluta, att ifrågavarande tulltaxerubrik skall erhålla följande förändrade lydelse:

Kautschuk och *Guttaperka:*		
oarbetad	— —	*fri.*
arbetad:		
hårdgummi eller ebonit:		
plattor, rör, stänger och tråd	— —	*fria.*
andra arbeten, ej specificerade	1 kilogram	1: 20
andra slag:		
i skifvor utvalsad samt buffers, ringar och ändlösa packningar, ventiler och ventilplattor, allt i eller utan förening med annat material:		
af 10 mm. tjocklek eller däröfver	1 kilogram	0: 80
af mindre tjocklek	1 kilogram	0: 40

Anm. Skifvor af mindre tjocklek än 1 mm. i förening med väf tullbehandlas såsom Väfnader, vatt ta.

Kautschuk och *Guttaperka:*		
arbetad:		
andra slag:		
maskinremmar, packningar i långa banor, tråd och stänger, allt i eller utan förening med annat material	1 kilogram	0: 50
slangar och rör:		
med järn eller metallspiraler, in- eller utvändigt	1 kilogram	0: 40
utvändigt bestående af rundväfd bomulls-, hamp- eller linneväfnad, med eller utan impregnering och invändigt belagda med ett tunnare, cirka $1^1/_2$ mm. tjockt lager af kautschuk	— —	*fria.*
andra, i eller utan förening med annat material	1 kilogram	0: 50
valsar med kärna af järn eller annan metall	100 kronor	15: —
andra arbeten, ej specificerade, härunder inbegripna skodon, vagnsgummiringar, ändlösa eller i långa banor, samt i trähylsa infattad kautschuk	1 kilogram	1: 20

Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar, kartor och pappersomslag;

samt

2:o) att, vid bifall till hvad utskottet under 1:o) hemställt, Riksdagen tillika måtte besluta,

a) att den i nu gällande tulltaxa förekommande

hänvisningen »*Gummi elasticum;* se Kautschuk» skall utgå; och

b) att tulltaxerubriken n:o 595: »*Sprutor:* brand- och trädgårds-, äfvensom tillbehör 100 kronor 10: —» skall erhålla följande förändrade lydelse:

Sprutor:

brand- och trädgårds-, äfvensom tillbehör, ej specificeradt 100 kronor 10: —

Stockholm den 30 mars 1903.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Bilaga 1.

Tulltaxerubriken **Kautschuk** eller **Gummi elasticum,** vulkaniserad eller icke samt **Guttaperka** jämte å dessa varor vid olika tillfällen föreslagna **tullsatser.**

	Tullsats pr kilogram, där ej annorlunda angifves, enligt			
	motionen år 1901.	bevillnings-utskottets förslag 1901.	motionen år 1903.	kungl. generaltull-styrelsens förslag den 2 mars 1903.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Kautschuk och Guttaperka:				
oarbetad	fri	fri	fri	fri
arbetad:				
hårdgummi eller ebonit:				
plattor, rör, stänger och tråd	1: 20 [1]	fria	fria	fria
andra arbeten, ej specificerade	1: 20	1: 20	fria	1: 20
andra slag:				
i skifvor utvalsad samt buffers, ringar och ändlösa packningar, ventiler och ventilplattor, allt i eller utan förening med annat material:				
af 10 mm. tjocklek eller däröfver	1: 20	1: 20	0: 80 [3]	0: 80
af mindre tjocklek	skifvor [2]	skifvor [2]	0: 40 [3]	0: 40
Anm. Skifvor af mindre tjocklek än 1 mm. i förening med väf tullbehandlas såsom väfnader, vattentäta	1: 75	1: 75	Häri förekommer icke denna anm.	1: 75
maskinremmar, packningar i långa banor, tråd och stänger, allt i eller utan förening med annat material	1: 20	1: 20 [4]	0: 50	0: 50 [5]

[1]) Plattor af 5 mm. tjocklek eller däröfver.

[2]) Af 5 mm. tjocklek eller däröfver med eller utan väfinlägg (1: 20 pr kilogram); af mindre tjocklek (0: 60 pr kilogram).

[3]) Hit hänföres ock s. k. patent-kautschuk i skifvor.

[4]) Utom maskinremmar (0: 60 pr kilogram).

[5]) Hit skall äfven s. k. blockpackning hänföras.

	Tullsats pr kilogram, där ej annorlunda angifves, enligt			
	motionen år 1901.	bevillnings-utskottets förslag 1901.	motionen år 1903.	kungl. generaltull-styrelsens förslag den 2 mars 1903.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Kautschuk och guttaperka:				
arbetad:				
andra slag:				
slangar och rör:				
med järn- eller metallspiraler in- eller utvändigt	1: 20	1: 20	0: 40	0: 40
utvändigt bestående af rundväfd bomulls-, hamp- eller linneväfnad, med eller utan impregnering och invändigt belagda med ett tunnare, cirka 1,5 mm. tjockt lager af kautschuk	10 % af värdet[6]	10 % af värdet[6]	fria	fria
andra, i eller utan förening med annat material	1: 20	1: 20	0: 50	0: 50
valsar med kärna, af järn eller annan metall	10 % af värdet[7]	10 % af värdet[7]	15 % af värdet	15 % af värdet
andra arbeten, ej specificerade, härunder inbegripna skodon, vagnsgummiringar, ändlösa eller i långa banor, samt i trähylsa infattad kautschuk	1: 20	1: 20	1: 20	1: 20
Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar, kartor och pappersomslag.				

[6]) Hänföras under sprutor: brand- och trädgårds- äfvensom tillbehör.

[7]) Med undantag af valsar med järnkärna till klädvridningsmaskiner (0: 20 pr kilogram).

Bilaga 2.

Tullsatserna

under taxerubriken **Kautschuk** och **Guttaperka,** sådana de för närvarande utgå och sådana de på grund af motion vid 1903 års Riksdag föreslagits skola utgå.

	Tullsats pr kg., där ej annorlunda angifves, enligt	
	kungl. generaltullstyrelsens förslag den 2 mars 1903.	tillämpningen af nu gällande tulltaxa.
	Kronor.	Kronor.
Kautschuk och guttaperka:		
oarbetad	fri	fri
arbetad:		
hårdgummi eller ebonit:		
plattor, rör, stänger och tråd	fria	fria [1])
andra arbeten, ej specificerade	1: 20	1: 20 [2])
andra slag:		
i skifvor utvalsad samt buffers, ringar och ändlösa packningar, ventiler och ventilplattor, allt i eller utan förening med annat material:		
af 10 mm. tjocklek eller däröfver	0: 80	fria [3])
af mindre tjocklek	0: 40	fria [3])
Anm. Skifvor af mindre tjocklek än 1 mm. i förening med väf tullbehandlas såsom väfnader, vattentäta	1: 75	1: 75

[1]) Gäller endast runda stänger af 10 mm. tjocklek eller därunder.

[2]) Med undantag af så kallade jenkinsringar = packningar (fria).

[3]) Med undantag af så kallade Hofbuffers samt paraply- och symaskinsringar (1: 20 pr kg.); ventiler, ventilplattor och packningar i förening med annat material samt skifvor i förening med annat material än väf, äfvensom så kallade läppventiler (alla dessa draga för närvarande en tull af 10 % af värdet.)

	Tullsats pr kg., där ej annorlunda angifves, enligt	
	kungl. generaltull-styrelsens förslag den 2 mars 1903.	tillämpningen af nu gällande tulltaxa.
	Kronor.	Kronor.
Kautschuk och guttaperka:		
arbetad:		
andra slag:		
maskinremmar, packningar i långa banor, tråd och stänger, allt i eller utan förening med annat material	0: 50	fria [4])
slangar och rör:		
med järn- eller metallspiraler in- eller utvändigt	0: 40	fria [5])
utvändigt bestående af rundväfd bomulls-, hamp- eller linneväfnad, med eller utan impregnering och invändigt belagda med ett tunnare, cirka 1,5 mm. tjockt lager af kautschuk	fria	10 % af värdet
andra, i eller utan förening med annat material	0: 50	fria [5])
valsar med kärna af järn eller annan metall	15 % af värdet	10 % af värdet [6])
andra arbeten ej specificerade, härunder inbegripna skodon, vagnsgummiringar, ändlösa eller i långa banor samt i trähylsa infattad kautschuk	1: 20	1: 20
Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar, kartor och pappersomslag.		

[4]) Utom: maskinremmar och packningar i förening med annat material (10 % af värdet); tätningslister till fönster och dörrar samt stänger öfver 10 mm. tjocklek (1: 20 pr kg.).

[5]) Så framt de icke äro afpassade eller apterade till brand- och trädgårdssprutor eller till maskiner och dylikt, ty då draga de för närvarande en tull af 10 % af värdet.

[6]) Med undantag af valsar till klädvridningsmaskiner (0: 20 pr kg.).

Reservationer:

af herrar *J. Bromée* och *G. Jansson,* hvilka ansett, att motionen bort af utskottet afstyrkas; samt

af herrar *Pantzarhielm*, *Höjer*, *S. Söderberg* och *C. J. Hammarström.*

Härjämte hafva herrar *O. A. Ericsson*, *Brodin*, *Almqvist*, *K. G. Karlsson* och *Beckman* begärt få antecknadt, att de icke deltagit, herr Almqvist i behandlingen och de öfrige i den slutliga behandlingen af detta ärende inom utskottet.